पर्यटन व्यवसायास उद्योगाचा दर्जा देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग (पर्यटन)

ठराव क्रमांक : एमटीडी-०३९९/प्र.क्र.

मंत्रालय, मुंबई–४०० ०३२.

प्रस्तावना : पर्यटन हा उद्योग म्हणून जाहीर करावा असे आवाहन केंद्र सरकारकडून राज्यांना ब-याच वर्षांपासून करण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या या आवाहनास अनुसरुन देशातील ब-याच राज्यांनी पर्यटन व्यवसाय हा उद्योग म्हणून जाहीर केलेला आहे. पर्यटन हा मुख्य सेवा उद्योग आहे आणि देशाच्या आर्थिक विकासाच्या संदर्भात व सर्वांगीण वाढ होण्याच्या दृष्टीने महत्त्वाची भूमिका बजावत आहे. पर्यटनाद्वारे मोठ्या प्रमाणावर रोजगार निर्मिती होते आणि हा व्यवसाय देशाला परकीय चलन मिळवून देणारे एक परिणामकारक साधन आहे. राज्यात पर्यटन व्यवसायाची नियोजित व योग्य वाढ साध्य करण्यासाठी व राज्यात उच्चतम पर्यटन साधन संपत्ती असलेल्या क्षेत्राचा अग्रक्रमाने जलदगतीने विकास होण्याच्या दृष्टीने उद्योजकांना आकर्षित करण्यासाठी राज्यातील पर्यटन व्यवसायास उद्योगाचा दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : शासन या शासन निर्णयाद्वारे राज्यातील पर्यटन व्यवसायास उद्योगाचा दर्जा देण्यास मान्यता देत आहे. पर्यटन व्यवसायामध्ये ज्या पर्यटन प्रकल्पांना उद्योग म्हणून संबोधण्यात यावे त्यामध्ये खालील प्रकल्पांचा समावेश करण्यात येत आहे :

1. हॉटेल्स, रिसॉर्ट्स, हेल्थ फार्म्स.
2. मोटेल.
3. अपार्टमेंट हॉटेल्स.
4. जलक्रीडा सुविधा प्रकल्प.
5. कला आणि शिल्प
6. गोल्फ मैदान.
7. शिबीर आणि तंबू सुविधा.
8. मनोरंजन पार्क.
9. लोहरज्जू मार्ग.
10. वारसा हॉटेल.

    कन्व्हेन्शन सेंटर.

12. गिरिस्थान विकास.
13. मान्यताप्राप्त कॅराव्हान टूरिझम सहलीचे आयोजक.
14. केंद्र शासनाच्या किंवा राज्य शासनाच्या पर्यटन विभागाच्या वर्गीकरण समितीने वर्गीकृत करुन त्यास मान्यता दिलेले पर्यटन प्रकल्प.

पर्यटन व्यवसायास देण्यात येणा-या सवलती/प्रोत्साहनाबाबत वेगळ्याने आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

हा शासन निर्णय उद्योग विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.12207/99, दिनांक 20/3/1999 अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

(स्वाक्षरी)

(ए. रामकृष्णन)
सचिव (पर्यटन)
महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग.

प्रति,
1. मा.राज्यपालांचे सचिव.
2. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
3. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
4. मा. मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव.
5. मा. मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव.
6. मा. मंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव.
7. मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव.
8. मा. राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव.
9. मा. राज्यमंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव.
10. मा. राज्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव.
11. मा. राज्यमंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव.
12. मा. मुख्य सचिव.
13. मंत्रालय येथील सर्व अप्पर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव
14. सर्व विभागीय आयुक्त.
15. सर्व जिल्हाधिकारी.
16. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
17. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, मुंबई.
18. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक गुंतवणूक महामंडळ, मुंबई.
19. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
20. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वित्त महामंडळ, मुंबई.
21. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई.
22. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
23. महालेखापाल, महाराष्ट्र-1, मुंबई.
24. महालेखापाल, महाराष्ट्र-2, नागपूर.
25. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
26. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
27. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई यांना विनंती करण्यात येते की त्यांनी सदर शासन निर्णयाला मोठ्या प्रमाणात प्रसिध्दी देण्याबाबत कार्यवाही करावी.
28. उद्योग आयुक्त, उद्योग संचालनालय, मुंबई.
29. सचिव, पर्यटन विभाग, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
30. हॉटेल एण्ड रेस्टॉरंट असोसिएशन (वेस्टर्न इंडिया), मुंबई.
31. रिजनल डायरेक्टर, भारत सरकार पर्यटक कार्यालय, मुंबई.
32. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
33. ट्रॅव्हल एजन्टस् असोसिएशन ऑफ इंडिया, मुंबई,
34. टूर ॲन्ड ट्रान्सपोर्ट ऑपरेटर्स असोसिएशन ऑफ इंडिया, मुंबई,
35. इंडियन असोसिएशन ऑफ ॲम्युझमेंट पार्क ॲन्ड इंडस्ट्रीज, मुंबई,
[illegible] २००० - ५ - [illegible]

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
Home Department (Tourism),
Government Resolution No.MTC-0399/C.R.201/T
Mantralaya, Mumbai - 400 032

PREAMBLE :- The Govt. Of India has been long demanding that Tourism be declared as an industry by the State Governments. Keeping with the request made by the Govt. Of India, many States have already declared tourism as an industry. Tourism is already a major service industry playing an important role in the all round growth and development of the country. It is also an employment intensive and major foreign exchange earner for the country. In order to achieve proper and planned growth of tourism activities in the State and to attract fast growth on priority in the areas with high tourism potential, the State Government has been actively considering to declare tourism as an "Industry".

RESOLUTION :- Government hereby declares and accords Tourism the status of an "Industry". The following tourism projects shall be automatically included and treated as an industry for all statutory purposes.

1 Hotels, Resorts and Healthfarms,
2 Motels,
3 Apartment Hotels,
4 Water Sports,
5 Arts and Crafts Village,
6 Golf Course,
7 Camping and Tent Facilities,
8 Amusement Parks,
9 Arial Ropeway,
10 Heritage Hotels,
11 Convention Centres,
Development of Hill Stations,
13 Approved Caravan Tourism,
Projects approved by Classification Commi... of the Govt. Of In... or State Govt.

The orders regarding grant of concessions/Incentives to the tourism projects which are tre... as an Industry in the State are being issued separately.

This Govt. Resolution is iss...d with the concurrence of Industry Department vide u.o.r. No.12207 dated 20th M...rch, 1999.

(A. Ramkrishnan)
...etary to the Government of Maharashtra
Home Department (Tourism)

1. The Secretary to Governor,
2. The Secretary to Chief Minister,
3. The Secretary to Dy. Chief Minister,
4. The Private Secretary to Minister (Finance)
5. The Private Secretary to Minister (Industries)
6. The Private Secretary to Minister (Tourism)
7. The Private Secretary to State Minister (Energy)
8. The Private Secretary to State Minister (Industries)
9. The Private Secretary to State Minister (Finance)
10. The Private Secretary to State Minister (Tourism)
11. The Chief Secretary
12. All Additional Chief Secretaries/Principal Secretaries/Secretaries in Mantralaya
13. All Divisional Commissioners
14. All Collectors
15. All Chief Executive Officers of Zilha Parishad
16. Chairman, Maharashtra State Electricity Board, Mumbai.
17. Managing Director, State Industrial and Investment Corporation of Maharashtra, Mumbai.
18. Managing Director, MTDC Ltd., Mumbai.
19. Managing Director, MSFC Ltd., Mumbai.
20. The Chief Executive Officer, MIDC Ltd., Mumbai.
21. All Other Deptts. Of Mantralaya.
22. The Accountant General, Maharashtra - I, Mumbai.
23. The Accountant General, Maharashtre - II, Nagpur.
24. The Pay & Accounts Officer, Mumbai.
25. The Resident Audit Officer, Mumbai.
27. The Director General of Information and Public Relation, Mumbai with a request to issue suitable Press Note and arrange for giving wide publicity to the resolution.
28. Commissioner, Industries, Mumbai.
29. The Secretary (Tourism), Deptt. Of Tourism, Govt. Of India, New Delhi.
30. Hotel & Restaurant Association (Western India), Mumbai.
31. Regional Director, Bharat Sarakar Tourist Office, Mumbai.
32. All Deptts. in Manatralaya.
33. Travel Agents Association of India, Mumbai.
34. Tour and Transport Operators Association of India,Mumbai
35. Indian Association of Amusement Park and Industries,Mumbai.

— x —